

Dosarul nr. 2ra-793/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: G. Manoli
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: M. Guzun, A. Malii, I. Dutca

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Iurie Spînu în numele și interesele lui Oleg Ștefaniuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Oleksandr Dimov împotriva lui Oleg Ștefaniuc cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 9 iulie 2019, Oleksandr Dimov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Oleg Ștefaniuc, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 22 000 dolari SUA; încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 8 310,27 de dolari SUA; compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în cuantum de 16 296 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocate că, la 12 ianuarie 2017 i-a acordat un împrumut lui Oleg Ștefaniuc în sumă de 22 000 dolari SUA, fără dobândă, fapt confirmat prin recipisa semnată la aceeași dată. Conform recipisei, împrumutul a fost acordat pe un termen de 2 luni, cu restituirea acestuia până la 1 martie 2017. Încercarea de a soluționa litigiului pe cale amiabilă nu a avut niciun rezultat. Respectiv, reclamantul a încheiat un contract de asistență juridică cu avocatul Muntean Oleg, care repetat a încercat soluționarea litigiului pe cale amiabilă, expediind în adresa pârâtului reclamația nr. 156 din 15 mai 2019, prin care i-a acordat lui Oleg Ștefaniuc un termen suplimentar de grație, în vederea stingerii datoriei scadente, care a rămas fără niciun răspuns din partea ultimului.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă integral.

S-a încasat de la Oleg Ștefaniuc în beneficiul lui Oleksandr Dimov datoria în mărime de 22 000 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 8 310, 27 dolari SUA, cheltuielile de achitare a taxei de stat în mărime de 16 296 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de în mărime de 6 000 lei.

La 4 decembrie 2019, Oleg Ștefaniuc a declarat apel împotriva hotărârii din 31 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Oleg Ștefaniuc și s-a menținut hotărârea din 31 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de apel a constatat că, la 12 ianuarie 2017, între Oleksandr Dimov, în calitate de împrumutător, și Oleg Ștefaniuc, în calitate de împrumutat, a fost încheiat un contract de împrumut materializat printr-o recipisă (f.d.115).

Potrivit clauzelor contractuale, obiectul contractului îl constituie suma de 22 000 dolari SUA, cu termenul de rambursare până la 1 martie 2017.

La 15 mai 2019, în adresa lui Oleg Ștefaniuc a fost expediată notificarea nr. 156, prin care a fost somat să achite, până la data de 1 iunie 2019, datoria, dobânda de întârziere și cheltuielile de asistență juridică (f.d.14).

Însă, notificarea nu a fost recepționată (f.d.15, 16).

Astfel, raportul juridic dintre părțile litigante este unul de împrumut, iar împrumutatul Ștefaniuc Oleg nu și-a executat obligația de restituire a împrumutului, contrariul nefiind demonstrat.

La 19 martie 2021, avocatul Iurie Spînu, acționând în numele și interesele lui Oleg Ștefaniuc, a declarat recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată integral decizia și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia contestată este neîntemeiată și ilegală, fiind pasibilă de casare în baza temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2) lit. a), c) și alin.(3) lit. b) din Codul de procedură civilă.

A invocat că instanța de apel, contrar art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nu și-a motivat soluția și nu s-a expus asupra tuturor argumentelor apelului, deși obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil.

Instanța de apel a ignorat încălcarea dreptului la apărare a recurentului/apelant, garantat de art. 26 alin. (1) - (3) din Constituție, art. 8 alin. (1) din Codul de procedură civilă și nu s-a expus asupra criticii neexaminării de către instanța de fond a cererii recurentului din 30 octombrie 2019 prin care a solicitat amânarea ședinței (f.d.44), deoarece cererea nu a fost examinată și instanța nu s-a expus prin încheiere, fapt confirmat prin conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată.

La fel, soluția instanței de apel nu conține răspuns la critica judecării cauzei de prima instanță în absența recurentului/apelant.

La judecarea cauzei a fost încălcat principiul contradictorialității și disponibilității în drepturi a părților contrar prevederilor art. 26 alin. (1) - (4), art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, or, la judecarea cauzei în prima instanță în lipsa recurentului nu au putut fi stabilite, analizate și apreciate circumstanțele importante ale cauzei ce combat temeinicia pretențiilor intimatului.

Instanța de apel a ignorat faptul că contrar prevederilor art.100 alin. (1) și art.105 alin. (5) din Codul de procedură civilă recurentului/apelant nu i-au fost comunicate actele de procedură și nu a fost înștiințat despre ședința de judecată din 31 octombrie 2019, că dosarul conține actele care confirmă nerecepționarea

corespondenței la adresele indicate de intimat (f.d. 21, 29-31, 39, 43), iar pe unicul aviz din dosar (f.d.40) semnătura și inscripția nu au fost efectuate de recurent sau de membrii familiei, mai mult, în perioada aprilie-noiembrie 2019 apartamentul a fost în reparație și despre aceasta cunoștea intimatul, care s-a folosit cu rea voință.

Soluția instanței de apel nu conține nici o mențiune sau motivare referitor la respingerea cererii de anexare a probelor noi, cererii de reclamare a probelor și solicitarea remiterii cauzei spre rejudecare în conformitate cu art. 388 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, or, în cadrul examinării a argumentat, că probele noi prezentate, cât și cele reclamate, combat pretențiile abuzive ale intimatului și soluția instanței de fond, iar recurentul/apelant intenționează să conteste recipisa din 12 ianuarie 2017 prin intermediul acțiunii reconvenționale, care poate fi înaintată numai în instanța de fond.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că decizia integrală a instanței de apel a fost expeditată reprezentantului recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 10 martie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 19 martie 2021, în termen

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului cererea de recurs la 12 aprilie 2021, informându-l despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Însă până la data examinării admisibilității cererii de recurs, Oleksandr Dimov nu a depus referință, prin care să-și exprime poziția.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Iurie Spînu în numele și interesele lui Oleg Ștefaniuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Iurie Spînu în numele și interesele lui Oleg Ștefaniuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari